

ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਿਲਵਾੜ

ਦਿਲ ਦਾ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਦੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆ ਬਾਅਦ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਐਂਡ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ (ਕੈਗ) ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨਵਾਂ ਬਣੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਜੱਗ-ਜਾਹਰ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੀ ਰਾਖੀ ਬਾਰੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਉੱਥੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਪਾਸ ਉਘਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਟੀ ਐਨ ਗੋਦਾਵਰਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਗ੍ਰੀਨ ਮੈਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ 1995 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਲੋਕਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨੀਲਗਿਰੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਟਾਈ ਤੇ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਾਮਲਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 2002 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜੰਗਲੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜੰਗਲੀ ਭੂਮੀ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਤੇ ਜੰਗਲੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਨਸੇਟਰੀ ਐਫੈਰਸਟੇਸ਼ਨ ਫੰਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਪਲੈਨਿੰਗ (ਸੀ ਏ ਐਮ ਪੀ ਏ) ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 2016 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੰਗਲੀਕਰਨ ਫੰਡ ਐਕਟ (ਸੀ ਏ ਐਫ) ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2016 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਵੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੀ ਏ ਐਮ ਪੀ ਏ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਫੰਡ ਅੱਡ ਹੈ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਅੱਡ। ਕੈਗ ਨੇ 2019 ਤੋਂ 2022 ਤੱਕ ਵਰਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰਚੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸੀ ਏ ਐਮ ਪੀ ਏ ਫੰਡ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜਾਉਣਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਅਤੀ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੈਸੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਖਰਚਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਈਫੋਨ, ਲੈਪਟਾਪ, ਫਰਿਜ ਤੇ ਕੁਲਰ ਵਰਗ ਉਪਕਰਣ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਭਵਨਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਆਦਿ ਤੋਂ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੱਗਭੱਗ 1204 ਹੈਕਟੇਅਰ ਅਜਿਹੀ ਭੂਮੀ ਜੰਗਲ ਲਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣੀ, ਜਿਥੇ ਪੌਦੇ ਲੱਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸੀ ਤੇ ਪੈਸੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੀ ਏ ਐਮ ਪੀ ਏ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਹੋਇਆ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤਾਂ ਖੁਦ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੌਣ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦੇ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 2015 ਦੇ ਪੈਰਿਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਹੋਰ ਜੰਗਲ ਲਾਉਣ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਇੰਜ ਹੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।

ਜੰਗਲ ਬਚਾਉਣ ਦੇ 2002 ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੇਲੇ
ਦੇ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ ਜੇ ਐਸ ਵਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਰਾਖਣ
ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
ਸੁਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਖਲਾਕੀ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਸਿਆਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਤੋਂ
ਵਿਆਪਕ ਲੋਕਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਚੱਗ ਕੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸਰਕਾਰ
ਦੀ ਇਸ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਆ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ
ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੀ ਰਾਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ
ਕੰਢੋਂ ਸੰਭੋਗ ਕਰੇ।

ପ୍ରକାଶ-ଶତ

ਪਰਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਖ਼ਜ਼ਾਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਧ ਰਹੀ ਤਪਸ਼ੀ ਸੁਰਜੀ ਕਿਰਨ-ਸੰਚਾਰ ਪਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਗਰਮੀ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਪਰਤੀ ਨੱਘਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਸ਼ਮਾਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੰਡਲ ਕਿਰਨ -ਸੰਚਾਰ ਕਰੋੜ ਆਂ ਤੋਂ ਮੌਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪੰਤੂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਗਰਮੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਿਹਾ ਭਸਮ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਤਪਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 10-12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਤੇ ਰੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਗਾੜ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਸੋਕਾ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਸਲੀ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਐਟਾਰਟਿਕਾ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੋਰ ਪਰਤੀ ਦੇ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗਲੋਸ਼ੀਅਰ ਪਿਘਲ ਰਹੇ ਹਨ। 2003 ਤੋਂ 2004 ਤੱਕ ਆਵਰਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਰਨ 326 ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਤਕਰੀਬਨ 26 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ 000 ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 15000 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋਈ। ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਿੰਨਾ ਤਾਪਮਾਤਰਾ ਗਾ, ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਗਰਮ ਲਹਿਰਾਂ ਵਧਣਗੀਆਂ, ਸੋਕੇ ਪੈਣਗੇ, ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ ਗੜਬੜ ਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਤਥਾਗੀ ਮਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੱਗਾਂ ਲੰਗਠੀਆਂ ਕਥਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਸੋਕਾ ਤੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲੇਧਾਰ ਵਰਖਾ, ਤੁਫਾਨ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਚਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਨ ਦੀ ਬੁੜ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆੜ੍ਹੇ, ਉਜ਼ੋਨ ਦੇ ਲੀਓ-ਲੀਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਭਿਆਨਕ ਤੇ ਲਾ-ਇਲਾਜਾਰੀਆਂ ਤੇ ਡੀ.ਐਨ.ਏ. ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਗਾੜ। ਪਰਤੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਥਾਹਰ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਪੁਚਾ ਦੇਣਗੇ। ਅੱਜ ਵੀ ਨਾ ਸੰਭਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਤੀਂ ਉੱਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਤਪਸ਼ (ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ) ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਹਾਂ ਪਰਲੇ ਲੈ ਆਵੇਗੀ ਅਤਾ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਡੀਗਾਂ ਮਾਰਤ ਹਨ।

© 2023 सर्विसर्व लॉज एम्प्रेन्युलसी 62841-45348

ਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ

‘ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੁਰਾ-
ਸੰਘ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕਜੂਣਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।’ (ਮੇਹਨ ਭਾਗਵਤ,
ਇੰਡੀਆਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਮੁੰਬਈ ਐਡੀਸ਼ਨ, 17
ਫਰਵਰੀ, 2025) ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੇ
ਮੁਖੀ ਮੇਹਨ ਭਾਗਵਤ ਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ
ਵਹਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ
ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ,
‘ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿੱਭਿੰਨ
ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਇਕਜੂਣਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।’

ਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਾਸਤੂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜੋ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਵੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ‘ਸੀਨੀ’ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੇ ‘ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ’ ਦੀ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵਿਚਾਰਪਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕੇਂਝਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਿਲੋ-ਜੂਲੇ ਸੰਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ, ‘ਗੰਗਾ-ਜਮੁਨੀ ਤਹਿਜੀਬ’, ਦੀ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਸੰਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਿਗਾੜ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਥੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਬਦ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਧੂ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ‘ਸ’ ਸ਼ਬਦ ਘੱਟ ਉਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ‘ਹ’ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਧੂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸ਼ੈਣੀ ਦੀ

ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿਤਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਫ਼ੀ ਦਰ ਬਾਅਦ
 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੈਰ-ਪੈਂਗਰ ਅਧਾਰਤ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ
 ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਵਾਰਮੌ
 ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਮਿਨਹਾਜ-ਏ-ਸਿਰਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ
 ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ 13ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ
 ਵਰਤਿਆ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ
 ਹੰਗਾ ਅਤੇ ਯਮੁਨਾ ਦੇ
 ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ।
 ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ
 ਦਿੱਲੀ ਸਲਤਨਤ ਦੇ
 ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ
 ਲਈ ਸੀ। ਅਮੀਰ ਖੁਸ਼ਰੋ, ਜੋ ਨਿਜਾਮੁਦੀਨ ਐਲੀਆ
 ਦੇ 14ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਚੇਲੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ

ਸ਼੍ਰੀਆਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੁਰੋਂ
ਸਮਰਾਟ ਅੰਕਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਪਣਾਇਆ
ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਾਮਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਉਸ
ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਧਰਮਾਂ, ਵੈਦਿਕ
(ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ), ਜੈਨ ਧਰਮ, ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ
ਨਾਲ ਬਾਬਾਰ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਨੌਜਵੀ ਅਪਣਾਈ। ਉਸ
ਸਮੇਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ
ਉਦੋਂ-ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਧਰਮ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿੰਤਰ ਸੁੰਗ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ
ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋ
ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਨਾਥ, ਤੰਤਰ, ਸੈਵ, ਸਿਸਾਂਤ
ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਗਤੀ ਵਰਗੀਆਂ
ਕਈ ਸ਼ਰੀਰਕ ਪੰਚਗਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਣਾਨ ਬਣ
ਗਿਆਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੈਦਿਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਇਹਨਾਂ
ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੂ ਸੀ।

ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੇਂਟ ਬਾਸਸ
ਏਕਾਰਾ ਸੰਨ 52 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਮਾਲਾਬਾਰ ਤੱਟ
ਤੋਂ ਇੱਕ ਚਰਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਤੇ
ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ
ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਧਿਆ। ਇਸਲਾਮ 7ਵੀਂ
ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਅਰਬ ਵਪਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਇਆ
ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸਲਾਮ ਅਪਣਾ ਲਿਆ। 11ਵੀਂ
ਸਦੀ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਿਮ
ਰਾਜਵੰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ, ਗੁਲਾਮ, ਖਿਲਜੀ,
ਲੋਧੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ। ਇਸ ਇਸ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੱਕ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ।

ਮੱਧਯੂਗ ਕਾਲ ਦੇਰਾਨ ਹੀ ਇਹ ਆਪਸੀ ਆਲਮੇਲ ਹੋਰ ਵੀ ਸੱਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋ ਮੁੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ- ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ 'ਇੱਕ' ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮੁੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਚੀ ਮੌਜੂਦਾਂ ਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਚ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਦੰਡ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਸਫ਼ਾਕ ਉੱਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਦੇਲਨ ਦੀ ਅਗਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਬਦਰੂਦੀਨ ਤਾਇਅਬਜ਼ੀ, ਆਰ ਐਮ ਸਯਾਨੀ ਅਤੇ ਮੌਲਾਨਾ ਅਬਲ ਕਲਾਮ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਨਗੀ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਇਆ।

ਦੀਆਂ ਸਹਿਨ ਧਰਵਾਂ ਵੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੁੰਡ, ਮਤਲਬ ਪਵਿੱਤਰ ਨਦੀ (ਮੁੱਖ ਉੱਤਰ 'ਤੇ ਗੰਗਾ) ਵਿੱਚ ਛੁਬਕੀ ਲਗਾਉਣਾ ਇੱਕ ਭੁਡਾ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਾਹੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ, ਤੱਤਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਲੋਕ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਤਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਵਿਚ ਯਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਲੱਗ
ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਪਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ
ਹਨ, ਜਿਥੋਂ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲ ਵਾਦ
ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਹੈ।

ਭਾਗਵਤ ਦੀ ‘ਸਿਰਫ ਹਿੰਦੂਆਂ’ ਦੀ
ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ
ਰੁਕਾਵਤ ਹੈ। ਉਹ ਵਸ੍ਤੁਪੈਵ ਕੁਟੁੰਬਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਕਾਰਨਾਲੀਆਂ ਇਸਾ ਜੀਅਂ ਸਾਮਾਜਿਕ
ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

ਵਿਟਿਸ਼ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਹੁੱਧ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਚਨ ਭਾਗਵਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਬਲਕੁਲ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਠੋਕਦਾਰ ਕਹਿਣਾ ਛੁੱਟਪਾਉ ਬਿਖਾਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕੋਲ ਬਗ਼ਬਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

f f i a a

ਮਾਜਕ ਨਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਾ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਸ਼ਾਸ਼ਕ ਚਣਾਂ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤੂ ਮੁਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਰਹਨ ਦੀ ਥਾਂ ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਵੰਡਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਕੱਤੜਤਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਵ ਕੇ ਸ਼ਾਸ਼ਕ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਉਲ੍ਲੁਛਿ ਸਿਧਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਸਿਆਸੀ ਹਨ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਸਟਾਂ, ਆਪੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਪਾਉਣ ਕਰਕੇ ਸੈਕੜੇ ਜਾਰੀ ਬਿਅਕਤੀ ਹੈ ਰੋਜ਼ ਮੌਤ ਦੇ ਮੁੰਹ ਵਿਚ ਜਾ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਕਈ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਵੀ ਚੱਗ ਨਾਲ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਫੇਂਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਰਥਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ

ਪਿ ਨਿੱਕ ਘੁਮਣ ਆਗੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਅੱਗ ਦੇ ਸੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੰਗੇ ਪਿੱਡੇ 'ਤੇ ਝੁਲਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ ਜਾਂ ਫਿਰਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚੰਚ-ਨੀਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਕੋ ਹੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੀ ਧਰਮ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਵੀਂ ਆਗਾਤ ਵਾਲਾ ਆਖ ਕੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਕਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ-ਵਿਸ਼ਸਥਾ ਵਾਲੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਸਿੱਲਡਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਗਰੀਬ ਤੇ ਅਮੀਰ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ ਪੈਣੀ ਹੈ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

मरवारां नाल बेटी-बेटी दी साँझ पाउण्ठे तुँ कैनी भरउणी दे हन। इंधे “मज्जहस नहीं सिधाता” आपस “बैठ रक्खना” दा नगामा तां तर्नुम विच्छ गा दिंता अन्दा दै, पर असलीअट इह रै कि मज्जहस दे नां अते हेण वाले दंगिगां दी एक लम्ही मुची ऐसे मुलक विच्छ मैन्दूद है। मो समाजिक निआं दौ प्रापती लघी जग्हाई केट्टध्पुने दा भाऊमा वी अति ज़रुरी है।

ਹੁਲਤਾਂ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਅਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਟਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰਾ ਹੈ।” ਉਸ ਦੀ ਆਪੀ ਇਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਰੂਪਾਂ ਸੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਥਿੰਡੇ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਕਾਨਕਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਬੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਿਹਤ ਹੁਲਤਾਂ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ, ਪਰ ਜਾਰੀ ਲੋਕ ਇਥੋਂ ਮਾੜੇ ਰਕਾਗੀ ਸਿਹਤ ਤੰਤਰ ਹੱਥੋਂ ਭਾਗੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਕਿਸੇ ਲੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੇ ਗਾਰੀਬ ਅੰਦਰਾਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ

ਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਕਿਉਂ

ਉਤ ਕਾਟ ਸੀਰ ਹਨ, ਮਿਨ੍ਹ ਕਲ ਸਰਸਾਈਆਂ ਅਗ ਰਾਇਆਂ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦਾ, ਜਦੋਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਆਰਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 31 ਕਿਸਾਨ/ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਜੇ ਪਸੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਕਰੜੇ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ, ਜਦੋਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨ੍ਯਾਅਥਿਤਿਆਂ ਦਾ ਹਲਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤ ਸੂਬੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਨਵੀਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੂਚਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਚੌਂ ਕੱਢਣ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਧਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਕਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੇਵਾਮੈਨ ਅਤੇ ਮੌਜੀਬਾਨੀ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤੀ ਬਰੜਾ ਕਿਸਾਨਾਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਪੁਰਾਗਾ ਅਤੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵੱਚ ਸਹਾਈ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਕਰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨਵਾਂ ਰਾਸਟਰੀ ਨੀਤੀ ਫਰੇਮ-ਵਰਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ 13 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮੀ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ 11 ਮੈਂਬਰੀ ਦੇ ਕਨੈਕਿਵਾਨਰ ਭਾਗ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੱਸੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਜਾਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਿਕਾਬ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਣਗੀਲਾਅ ਕਰ

ਤੇ ਹੋਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਆਪੋਨੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਿਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਏ ਪੀ ਐਮ ਸੀ ਮਾਰਕੀਟ ਸਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕ-ਸ਼ੈਟ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਤਾਰਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਤਾਂ ਅਤ ਖਤ ਕਾਮੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਪਾਲ ਦੌਸਤੇ ਹਨ ਕਿ ਨੀਤੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਾਪਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਕਰ ਕੇ ਪੱਥਰੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ ਖੇਲ੍ਹਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਾ ਖੱਤੇਬਾਜੀ ਖਰਦਾ ਹੈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਹੈ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਡੀਕਰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਖੱਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਪੱਧਰੀਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਗੈਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਗੇ।

ਹਾਲਾਂ ਕੇ ਪੜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਦੇਸਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਾ ਫੌਜਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
ਮੁਖਿਆਂ ਮੋਹਿਆਂ ਅਤੇ ਪੜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਂ-ਪੜਾਬਾਂ ਦੀ # ਸੰਖਾ : 85698-20314

ਸੰਪਰੀ : 95696-20314

